

Ξυλογραφίας βραβείον Β', ἔργον τοῦ Εὐαγγέλιου Εὐαγγελιστοῦ.

Ἡ ξυλουργικὴ χειροτεχνία διὰ τὸν ἐξ ἀρχαίων κυρίου Ἀγαθανγγέλου τοῦ μοναχοῦ, καὶ ἄλλων τινῶν χρόνων εὐχρηστον ἐν τῇ Ἀνατολῇ πρόπον τῆς ξυλίνης οἰκοδομίας, καὶ τὴν εἰς τὴν ναυπηγικὴν ἐφαρμογὴν αὐτῆς, παρέχει ἀξιοθαύμαστα δείγματα ἐπιτηδειότητος τῶν Ἑλλήνων ξυλουργῶν, ἐκ μόνης τῆς πολυπειρίας ἀποκτηθέντα. Ἀλλὰ καὶ ἡ ζωγραφικὴ, καὶ τοι ἐπὶ τοσοῦτον καταδιωχθεῖσα, διετήρητην ὅμως διὰ τῆς παραδόσεως σώους τοῦς παρὰ τῶν Βυζαντινῶν παραδεδεγμένους τύπους, ἐν μέρει δὲ καὶ τὴν χειροτεχνίαν αὐτῶν θαυμαζομένην ἐτι ὑπὸ τῶν περιηγουμένων τὸν Ἄθω ἀλλογενῶν φιλοτέχνων (1). Δείγματα δὲ προσέτι τῆς ποτὲ ἀκμασάσης ξυλογλυφίας ἄξια θαυμασμοῦ, παρέχουσιν ἡμῖν σήμερον καὶ τὰ ἔργα τοῦ ἡμετέρου διδασκάλου

ἐργα χαλκογραφικὰ καὶ ξυλογραφικὰ, ἀποδεικνύουσιν ὅτι αἱ διαφοραὶ ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἀκμάσασαι ποτὲ τέχναι, καθὼς ὑπηρετοῦσαι εἴτε τὰς ἀνάγκας τῶν κατακτητῶν, εἴτε τὴν χριστιανικὴν τῶν κατακτηθέντων λατρείαν, αἱ μὲν διεπώθησαν διὰ τῆς παραδόσεως ἐν τοῖς σουλτανικοῖς ἀνακτόροις, αἱ δὲ ταπειναὶ κατέρυγον εἰς τὰς μονὰς τοῦ Ἁγίου Ὄρους· ἀλλ' αὐταὶ ἅπασαι οὔτε φωτίζονται, οὔτε ὑποθαλπόμεναι ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ καὶ ζωογόνου τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς καλλιτεχνίας πυρὸς, μετεβλήθησαν εἰς ἀπλᾶς βαναύσους χειροτεχνίας, αἵτινες ὑπὸ μόνης τῆς ἀπλῆς παραδόσεως ὀδηγούμεναι, ἐσάδιζον ὀπισθοποροῦσαι καρινσειδῶς· καὶ κατὰ τὴν φαντασίαν καὶ ἐπιτηδειότητα τῆς χειρὸς, τελευταῖον ἐπανήλθον πάλιν εἰς τὴν πρώτην αὐτῶν ἀρχικὴν κατάστασιν.

(1) Manuel d'iconogr. chrét. p. Didron et. P. Durand Paris M. DCCCXLV.